

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม
เรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เรื่อง การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว
ผู้รับผิดชอบ : กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

1. ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่ของรัฐให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา ตามมาตรา 54 รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่วัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 12 บัญญัติให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ข้อ 5(8) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษา เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของกลุ่มอำนวยการข้อ 7(1) (ก) ปฏิบัติงานสารบรรณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มนโยบาย และแผนข้อ 7(2) (ข) วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณ กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์ ข้อ 7(4) (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารการเงิน กลุ่มนิติศาสตร์ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ข้อ 7(7) (ก) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ง) วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมิน (จ) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา ข้อ 7(8) (ข) ส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการจัดการศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (ค) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดเตรียมข้อมูลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ทั้งนี้ การดำเนินการอยู่บนหลักการที่มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. ขั้นตอนในการดำเนินงาน

1. ครอบครัว/ผู้ขอจัดการศึกษาติดต่อเจ้าหน้าที่กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและคำแนะนำการขอจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว และการจัดทำแผนการศึกษา
2. ครอบครัว/ผู้ขอจัดการศึกษายื่นแบบแสดงความประสงค์ พร้อมร่างแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว และเอกสารประกอบ ลงประทับตราวันที่ได้รับหนังสือที่กลุ่มอำนวยการ

3. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู) และประชุมร่วมกับครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาเพื่อทำแผนการศึกษาร่วมกัน

4. ครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงแผนการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด

5. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาเสนอคำขออนุญาตพร้อมแผนการจัดการศึกษาต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำเข้าการพิจารณาอนุญาตจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

6. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาแจ้งผลการพิจารณาคำขออนุญาตจัดการศึกษาแก่ครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาที่ยื่นคำขออนุญาตจัดการศึกษา ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขออนุญาตจัดการศึกษา และรายงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาจัดทำทะเบียนผู้เรียน และออกเลขประจำตัวผู้เรียน

8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาเสนอขออนุมัติงบประมาณสนับสนุน ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว) เสนอกลุ่มนโยบายและแผนเพื่อดำเนินการต่อไป เมื่อได้รับเงินจัดสรรแล้ว กลุ่มการเงินและสินทรัพย์เป็นผู้ดำเนินการแจ้งการอนุมัติ และเบิกจ่ายจัดสรรไปยังครอบครัว

9. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามผู้เรียนและครอบครัว/ผู้จัดการศึกษา

10. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู ดำเนินตรวจสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และแจ้งผลการประเมินไปยังครอบครัว/ผู้จัดการศึกษา

11. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา และกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ดำเนินการพิจารณาอนุมัติให้เลิกจัดการศึกษา กรณีครอบครัว/ผู้จัดการศึกษามีความประสงค์ขอลีกจัดการศึกษา และแจ้งผลการอนุมัติให้แก่ครอบครัว/ผู้จัดการศึกษา ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ปีการศึกษา 2567 มีผู้จัดการศึกษา จำนวน 22 ครอบครัว ผู้เรียน จำนวน 29 คน

ปีการศึกษา 2568 มีผู้จัดการศึกษา จำนวน 26 ครอบครัว ผู้เรียน จำนวน 33 คน

4. ผลจากการมีส่วนร่วม

1. การมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มงานอื่น ๆ และครอบครัว/ผู้จัดการศึกษา ส่งผลให้ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนมีคุณภาพมากขึ้น สามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องตามกฎ/ระเบียบ/ข้อตกลง

2. สร้างความรู้ ความเข้าใจระหว่างบุคคล และสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษาที่ยืดหยุ่น

3. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพและความถนัดของผู้เรียนตามแผนการจัดการศึกษาที่มาจากการมีส่วนร่วม

5. การนำผลการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษานำผลการมีส่วนร่วมไปพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวให้เข้มแข็งด้วยการดำเนินงานตามแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว มีกระบวนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการให้คำแนะนำแก่ครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาด้วยรูปแบบการมีส่วนร่วมเพื่อไปสู่การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพส่งผลให้ผู้เรียนเก่ง ดี และมีความสุข

6. ปัญหาและอุปสรรค (กรณีที่ไม่มี ให้ระบุว่า “ไม่มีปัญหาและอุปสรรค”)

1. ครอบครัว/ผู้จัดการศึกษา ขาดความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัวให้แก่ผู้เรียน

2. สถานที่จัดตั้งการศึกษาอยู่ห่างไกล ซึ่งมีผลต่อการการนิเทศ กำกับ และติดตามครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาและผู้เรียน

3. วันและเวลาของคณะกรรมการดำเนินงานและครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาไม่ตรงกัน มีผลต่อการนิเทศ กำกับ และติดตามผู้จัดการศึกษาและผู้เรียน การวัดและประเมินผล รวมถึงความประสงค์ของครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาในรูปแบบของการวัดและประเมินผล

7. ข้อเสนอแนะ

ประชุมเพื่อทำความเข้าใจที่ตรงกันให้แก่ครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาในการจัดทำแผนการศึกษา การนิเทศ กำกับ และติดตาม และการวัดและประเมินผล เพื่อกำหนดปฏิทินในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวันและเวลาของครอบครัว/ผู้จัดการศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงาน

8. ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)

